Hlavné časti výročnej správy 2017 (krátené)

Vo svojej správe nechcem podrobne analyzovať činnosť jednotlivých odborností, pretože to vykonajú predsedovia ich komisií a RLČ. Sústredím sa na obecne platné hodnotenia javov a udalostí a na výsledky činnosti prezídia a tých úsekov, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili a ovplyvňujú fungovanie, postavenie a možné smerovanie našej organizácie.

Našu organizáciu – Slovenský národný aeroklub – si pred časom, vo februári 1990 (už je tomu neuveriteľných 27 rokov) z vlastnej vôle založili a zaregistrovali na MV slovenské aerokluby – dobrovoľné združenia záujemcov o letecké športy, a ako hlavné poslanie mu stanovili pomáhať im pri vytváraní podmienok a zastupovať ich záujmy pri vykonávaní športovej leteckej činnosti. Dnes už vieme, že napĺňanie takto zdanlivo jednoducho formulovaného poslania v súčasnom spoločensko politickom a ekonomickom prostredí vôbec nie je jednoduché. Má množstvo podôb, z ktorých každá v podmienkach náročnej leteckej činnosti ďalej generuje celé súbory problémov, zasahujúcich do mnohotvárnych oblastí prevádzky a údržby leteckej techniky, vzťahov so štátnou a leteckou exekutívou, koexistencie s inými užívateľmi a koordinátormi vzdušného priestoru, odbornej leteckej, športovej a občianskej legislatívy, a v neposlednom rade do oblasti financovania a majetkovoprávnych, alebo aj obecne medziľudských vzťahov.

V súčasnej dobe, poznamenanej povinnou implementáciou nových predpisov, noriem a postupov, síce európskych, ale nezriedka pokrivkávajúcich za tými našimi, historicky sa vyvíjajúcimi, praxou overenými a všeobecne uznávanými, v dobe, keď individuálne, alebo úzko skupinové záujmy sa snažia ohýbať legislatívu a vlastnícke vzťahy vo svoj prospech, na úkor kohokoľvek, a nezriedka za každú cenu, javí sa aj do budúcnosti ako nanajvýš potrebná aktívna účasť našej organizácie pri koordinovanej ochrane našich klubov pred dopadmi takýchto praktík, pred dopadmi niekedy nezmyselných rozhodnutí úradov rôznych stupňov, alebo dopadmi subjektívnych názorov a požiadaviek štátnych úradníkov.

Naše združovanie má základ v spoločných záujmoch, predovšetkým vo vôli a potrebe lietať, vykonávať zoskoky padákom, dosahovať čo najlepšie športové výsledky, umožniť výcvik a s tým súvisiace vzdelávanie našim nasledovníkom a poskytnúť našej mládeži zmysluplnú alternatívu ku všetkým neduhom, ktoré sú, žiaľ, už črtou dnešnej doby. Už sme si zvykli na to, že túto, bezo sporu spoločensky prospešnú činnosť si musíme sami nielen financovať, ale súčasne aj zápasiť o to, aby nášmu snaženiu neboli kladené zbytočné a nezmyselné prekážky.

Je však, žiaľ, faktom, že jednotlivý aeroklub – občianske združenie, miestneho či regionálneho významu, už z podstaty nemôže byť pri riešení globálnych problémov dôstojným, rešpektovaným a rovnocenným partnerom ministerstvám, úradom s celoštátnou pôsobnosťou a ich vrcholným predstaviteľom. Nie je preto ťažké si predstaviť, aký dopad by mohla mať atomizácia našich snažení na výsledky presadzovania našich spoločných potrieb a požiadaviek.

Aj tu je treba vidieť ďalší dôležitý, ak nie vôbec hlavný zmysel existencie našej organizácie v nastávajúcom období.

V samotných kluboch sa v uplynulom období nie vždy a nie všade darilo zachovať želanú kontinuitu v činnosti. K ťažkostiam vonkajším sa často pridružovali aj ťažkosti vnútorné, ktoré potom oslabovali schopnosť vzájomnej komunikácie. Nie sme iba združením ideálnych ľudí a bolo by nie celkom normálne, keby sa medzi nami nenašli aj ľudia zameraní trocha inak ako väčšina. V mnohých aeroklubech sa tak často ich súputníci musia potýkať s následkami ich nie vždy rozvážnych činov.

Ďakujem všetkým tým, ktorí prejavili dostatok rozvahy, predvídavosti a zodpovednosti a tiež určitú schopnosť vidieť do budúcnosti a dokázali držať zdravú líniu.

To, že aj v najzásadnejších sporoch, hroziacich zánikom činnosti alebo dokonca letiska, sa našla vôľa hľadať, a nakoniec aj nájsť zhodu a riešenia prinášajúce prospech nielen priamo zainteresovaným stranám, ale celému športovému lietaniu na Slovensku, to je bezo sporu možno považovať za prejav vyspelosti nášho spoločenstva.

V rozsahu právomocí daných mu organizačným poriadkom SNA, zaoberalo sa prezídium všetkými otázkami, súvisiacimi s chodom organizácie samotnej, a tam, kde to bolo potrebné, a nezasahovalo to

do ich právnej a organizačnej autonómie, alebo bolo o to priamo požiadané, aj otázkami súvisiacimi s existenciou a činnosťou jednotlivých aeroklubov.

Za situácie, kedy štát dotácie nielen na šport, ale aj na výkon odborného dozoru skracoval až pod hranice únosnosti, muselo sa prezídium nezriedka zaoberať aj problémami, siahajúcimi až na samú podstatu ďalšej existencie SNA. Na tomto mieste sa nemožno nezmieniť, že takéto rokovania neboli jednoduché, a v nejednom prípade sa vyjasnenie stanovísk, správne stanovenie priorít a dosiahnutie zhody, zrodilo až po niekoľkohodinovej diskusii, dokonca niekedy došlo až k patovej situácii.
Priebeh mnohých rokovaní je možné hodnotiť ako menej konštruktívny, bolo tam príliš veľa emócií. Snaha byť kritický za každú cenu, proti všetkým a proti všetkému, bez vlastného prínosu niekedy vytvorila atmosféru otrávenosti.

Sme si tiež vedomí, že so všetkými prijatými rozhodnutiami prezídia nemohli byť vždy a všetci spokojní. Najmä komisie odborností, obzvlášť v prípadoch, keď reálne potreby reprezentácií nie vždy korešpondovali s našimi reálnymi možnosťami.

Konečné rozhodnutia prezídia však vyšli z pochopenia, že SNA, ako nositeľ ďalších, pre aerokluby životne dôležitých funkcií, môže v krízovej situácii, v záujme prežitia a na dobu nevyhnutne potrebnú, existovať aj s podvyživenou reprezentáciou, ale reprezentácia, riadne zakotvená a akceptovaná v medzinárodných štruktúrach, z princípu bez SNA existovať nemôže. To som vnímal ako prejav vyspelosti tohto prezídia.

Medzi ťažiskové problémy, s ktorými sa prezídium priebežne zaoberalo patrili najmä:

- Vybrané úlohy odborného dozoru, ktoré sme vykonávali na základe poverenia od DÚ sme síce plnili vo vlastnej réžii a spôsobom, v maximálne prípustnej miere zohľadňujúcim naše vlastné špecifiká – ale stále takpovediac z vlastného vrecka. Túto skutočnosť považujem za neúspech (nie sme v tom však sami – nik v tomto období financie od MD nedostal). Po výmene niektorých odborných funkcionárov na MD jednoducho nebola tá správna konštelácia (snažil som sa o stretnutie...).
- Personálne otázky, a tým aj mzdy pre to torzo nutných odborných pracovníkov, ktorých ešte máme. Treba hneď na úvod povedať, že v ostrom kontraste s požiadavkami na ich odbornosť a kvalifikácie. V súčasnej dobe sme sa ocitli v stave pod ktorý už nemôžeme ísť, máme však odskúšané, že tento stav je a bude funkčný. Konkrétne:
  - Pán Miroslav Gábor je RLČ, manažér kvality v AMO (údržbová organizácia), inšpektor parašutizmu a konateľ Aeronu.
  - Pán Juraj Filus je technický riaditeľ AMO, vedúci CAMO a zakrátko bude aj vedúci výcviku v ATO.
  - A nakoniec pani Vierka Šmáriková je širokospektrálna pracovníčka sekretariátu SNA.

Aj napriek všetkým problémom sa prezídium neustále zapodievalo otázkou ako znížiť náklady ZOČ. Mnohokrát tieto snahy boli tiež súčasťou rokovaní plén.
Dostali sme sa tak k dnešnému stavu, že členské pokleslo na úroveň 500,– Eur a aj napriek tomu, niektoré z klubov majú problém túto čiastku uhrádzať. O tom však neskôr.

Mnohé z tých riešení, ktoré boli finalizované, nevidno na prvý pohľad, napriek tomu, že sa za nimi skrýva veľké množstvo práce, nespočetné množstvo stretnutí na rôznych úrovniach, cestovania, a pochopiteľne, aj lobovania.
Samozrejme, zostali aj úlohy, ktoré sa nám nepodarilo dotiahnuť do konca z rôznych príčin. Ale vieme o nich a sú naznačené cesty ich splnenia.

Podmienky uplynulých rokov boli nielen zložité, ale s plynúcim časom sa neustále menili. To malo vplyv a komplikovalo hľadanie optimálnych riešení.
Verím, že máte v pamäti dokument s názvom „Hlavné úlohy SNA po roku 2000“. Konštatujem, že všetci tí, ktorí tento dokument v minulosti pripravovali, prejavili značnú dávku predvídavosti. Podrobné hodnotenia na tomto mieste by si vyžadovali priestor, presahujúci programové a časové možnosti tejto konferencie. Neexistoval však ani jeden problémový okruh, ktorému by prezídium nevenovalo pozornosť. Z nich spomeniem aspoň 2 úlohy:

- Bola tam zakotvená úloha **udržania letiskovej siete**. Myslím, že môžeme povedať, že táto úloha je plnená a splnená. Zažili sme veľa atakov na naše letiská a s ľútosťou konštatujem, že stále pretrvávajú. Je to dané aj tým, že sa neustále menia správcovia (od ASR, cez KÚ, Obvodné

úrady a teraz u MV) a každý z nich sa správa ako objaviteľ Ameriky (aktálne tieto problémy prežíva AK Kamenica nad Cirochou a AK Spišská Nová Ves). Tam kde naše plochy nie sú majetkovo usporiadané je treba pozorne sledovať všetkých tých, ktorí mlsne chodia okolo našich letísk a vidia v nich ideálne plochy na špekulatívne odkupy, pripravené na lukratívnu zástavbu.
- Aj úloha **usilovať sa o usporiadanie európskych a svetových súťaží** bola pravidelne naplňovaná.

Musím tiež vyzdvihnúť a spomenúť prácu tých, ktorí sa zaslúžili o nebývalé výsledky našich športovcov na európskych a svetových zápoleniach, kde sme obsadili prvé priečky. Je to o to zložitejšie, že dnes sa na človeka, ktorý robí niečo naviac a ešte zadarmo, díva väčšina ľudí s nepochopením.

Vzdušný priestor
Ako ďalej v schengenskom priestore, ako získať viac nezadateľných práv na pohyb v tomto priestore. Skúsenosti nás naučili, že nie prchkosť, ale uvážlivé konanie a pochopenie aj pre problémy iných je to čo potrebujeme.
Rád konštatujem, že náš zástupca v medzirezortnej komisii pán Lukáš Benedikt sa tejto úlohy zhostil veľmi dobe.
- Podarilo sa nám udržať a ešte viac upevniť kontakty na subjekty, ktoré majú zásadný vplyv na kvalitu nášho zabezpečenia, pričom sme nadviazali na všetko úspešné z minulých rokov.
- Tradične dobre spolupracujeme s MO s ktorým máme uzatvorenú zmluvu o spolupráci. Nemáme väčšie problémy pri organizovaní propagačných akcií, kde vzdušné sily opäť vďaka širokým kontaktom aj z našich aeroklubov pripravia na naše letecké dni kvalitné vystúpenie. A nielen LD – je to aj poskytnutie techniky na zabezpečenie súťaží a pod.

Niekedy z pohľadu niektorých našich členov sa vraj príliš upíname k niektorej z politických strán. K tomu niekoľko slov:
Lobbing je legálna forma presadzovania našich záujmov za účelom vytvárania podmienok a získania možností pre realizáciu nášho poslania a našich zámerov (ten nastupuje vždy tam, kde niekto môže, ale nemusí). Asi nie je tajomstvom, že jeho účinok je daný možnosťami a schopnosťou uplatňovať ho správnym spôsobom, v správnom čase a na správnom mieste.

Trvale neuspokojivou stránkou našej činnosti je jej propagácia. A to aj napriek tomu, že nemožno prehliadnúť jej nesmierny informačný a mienkotvorný význam, od ktorého sa odvíja vzťah verejnosti k leteckému športu a tým aj k našej organizácii ako takej.
Počas uplynulých rokov sme sa podieľali na primeranom spolufinancovaní úspešného magazínu o lietaní. Uvidíme ako ďalej.
Ak si položíme otázku, aký ohlas mali medzinárodné letecké súťaže a letectvo ako celok v oznamovacích prostriedkoch, dá sa odpovedať, že v podstate žiadny, alebo ani zďaleka nezopovedajúci ich významu.

Novinári bezcitne a veľmi horlivo sú schopní informovať o leteckých nehodách, ale o úspechoch až na malé výnimky takmer nič.
V laickej verejnosti je tak vytváraný skreslený obraz letcov. Pilot už nie je odborník, rekordman, človek šíriaci dobré meno svojej vlasti, ale je to človek hazardér, ktorý otravuje svoje okolie hlukom.
Je samozrejmé, že vo vplyvných oznamovacích prostriedkoch budú vždy v popredí tie športy okolo ktorých sa točia veľké peniaze a naviac sa jedná o divácky atraktívne a populárne športy. Je to jednoducho začarovaný kruh.
Otázka propagácie športového lietania a našej organizácie je preto natoľko dôležitá a potrebná, že zostane trvalým problémom na riešenie aj pre nové prezídium.

Vážení delegáti,
pretože nositeľmi všetkých konkrétne vymenovaných aktivít boli konkrétni ľudia, dovoľte, aby som sa na sklonku končiaceho sa 4 ročného obdobia ešte raz vrátil ku krátkemu zhodnoteniu činnosti prezídia a zamestnaneckého aparátu z pohľadu prezidenta SNA, a vedúceho organizácie.

Myslím si, že môžem povedať, že prezídium v podmienkach za akých vykonávalo činnosť a v daných legislatívnych rámcoch určených stanovami sa zhostilo svojich povinností dobre. Nedá sa povedať, že by sme boli kolektívom, ktorý by si vždy a vo všetkom bezvýhradne rozumel. Boli aj rozpory, bol aj zvýšený hlas, boli aj chvíle ťažšieho hľadania správnych a kompromisných riešení. Vyjasňovanie si

stanovísk a argumentácia o správnosti toho ktorého názoru a riešenia mali vždy prednosť pred jednoduchým a rýchlym hlasovacím mechanizmom.
Je však treba povedať, že v zásadných otázkach bola vždy dosiahnutá zhoda, aj keď sa niekedy rodila veľmi, veľmi ťažko.

Veľmi krátko aj o zamestnancoch:

Myslím si, že pani Vierka Šmáriková sa veľmi rýchlo zapracovala na ekonomickom úseku a je pre našu organizáciu prínosom.

Pán Miroslav Gábor – inšpektor parašutizmu ,RLČ, manažér kvality, konateľ Aeronu. Vieme dobre, že parašutizmus sa v ostatných rokoch postupne stiahol z predchádzajúcich pozícií. Už nie v každom aeroklube je parašutistický odbor. Pritom je to športová disciplína v ktorej sme boli vždy dobrí a práve p. Gábor má zásluhu na tom, že sa v tejto línii pokračuje.

Pán Juraj Filus – možno vyzdvihnúť jeho angažovanosť, vysokú odbornosť, akceptovateľnosť v odborných štruktúrach, absolútne korektný, asertívny a metodický (až pedagogický) prístup k našim ZOČ.

Pri zmienke o činnosti našich orgánov nie je možné vynechať KRK. Vážime si prácu celej komisie ako aj p. Kušnírika – hlavného kontrolóra SNA.

Vážení delegáti, dámy, páni,
nachádzame sa v období, ktoré môžeme nazvať, že je permanentne prelomovým. Sú rôzne názory ako ďalej určiť smerovanie činnosti našej organizácie. Od tých konzervatívnych, ktorých autori ešte stále nepostrehli, že je už skoro 27 rokov od revolúcie – až po tie opačné, ktorých nositelia sa nazdávajú, že sloboda, voľnosť a demokracia v športovom letectve je bezbrehá.
V plnom rozsahu sa riadime ustanoveniami Zákona o športe. Vyzývam všetkých, aby ste venovali viac pozornosti jeho zneniu, aby sme tak predišli mnohým nedorozumeniam.
Ako národný športový zväz v leteckých disciplínach máme nielen veľké práva , ale predovšetkým povinnosti a záväzky.

Vážení delegáti,
vypočuli ste si viac menej všeobecné hodnotenie. Podrobnosti z jednotlivých športových disciplín budú rozoberať predsedovia komisií.

Ďakujem za pozornosť,
v diskusii očakávam Vaše reakcie a názory.

PaedDr. Ján Mikuš
prezident SNA